

"สาธุ โอกาสะ พระอาจาริยะ ขะมามิกันเต"

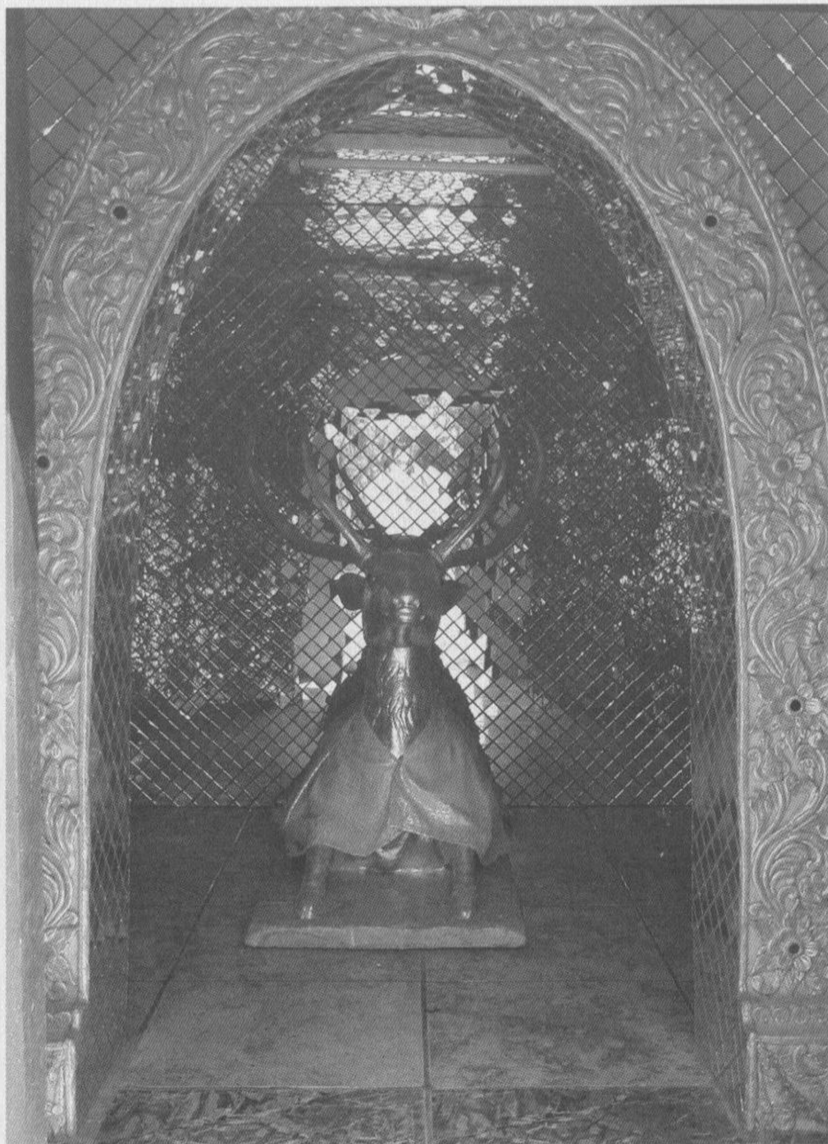

ประวัติพระธาตุดอยพญากวางคำ

บ้านโป่งแดง-สัญชัย ตำบลทุ่งหัวช้าง
อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

พระมหาจักรพรรดิ์ (พระเศรษฐี)
พระประธานในพระวิหารวัดพระธาตุดอยพญากวางคำ

คุยกันก่อน

หนังสือประวัติพญากวางคำที่อยู่ในมือท่านผู้อ่านเล่มนี้ ได้ถอดออกจากเทปบันทึกที่องค์หลวงปู่ได้เมตตาเล่าให้ฟังในสมัยที่ได้อยู่เฝ้าอุปัฏฐากองค์ท่านที่วัดพระพุทธบาทห้วยต้มและจากปากชาวบ้านเล่าสู่กันฟังสืบมา เพื่อเป็นการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นตำนานเล่าขานกันสืบมาจนถึงปัจจุบันมิได้ให้หายไป อนุชนรุ่นหลังจะได้เก็บเอาไว้เป็นแบบฉบับในการศึกษาประเพณีท้องถิ่นว่าวัดดอยกับพญากวางคำโพธิสัตว์กับองค์หลวงปู่และจุดประสงค์สำคัญที่องค์หลวงปู่ได้สร้างให้เป็นวัดขึ้นว่ามีที่มาที่ไปอย่างไร เกี่ยวเนื่องเข้าด้วยกันอย่างไร แล้วยังมีประวัติของพระประธานในพระวิหารปางพระมหาจักรพรรดิกับรูปทองของพระวิหารที่เปลกไปจากที่อื่น ๆ เป็นปฏิมากรรมที่น่าศึกษาและอนุรักษ์ไว้ หวังว่าคงจะเป็นประโยชน์แก่ท่านผู้อ่านไม่มากก็น้อย แล้วขออนุโมทนากับท่านผู้มีจิตศรัทธาที่ได้สละปัจจัยร่วมสร้าง หนังสือขึ้นเป็นธรรมทาน อันเป็นทานที่มีอานิสงส์ให้ผลในทางปัญญาความเฉลียวฉลาดในการแก้ไขปัญหามีปฏิภาณไหวพริบให้ตัดกิเลส ให้เป็นสมุจเฉทปหานอันเป็นเครื่องดองในสันดานให้พ้นทุกข์ในวัฏฏะสงสาร เข้าถึงฝั่งเมืองแก้วคือพระนิพพานในปัจจุบันกาลนี้เทอญ

ความผิดพลาดอาจมีเกิดขึ้นในหนังสือประวัติเล่มนี้ ข้าพเจ้าผู้จัดทำขึ้นจึงขอนอบน้อมรับและขอโอกาสครูบาอาจารย์และบัณฑิตท่านผู้รู้ทั้งหลายได้โปรดชี้แนะเพื่อเป็นประโยชน์แก่ข้าพเจ้าให้มีสติสามัญสำนึกที่ดีในการทำหนังสือและจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ละเอียดรอบคอบต่อไป

สนฺตจิตฺโต ภิกขุ

22 เมษายน 2552

ตำนานประวัติดอยพญากวางคำ

ขอทำความเข้าใจก่อนที่ท่านผู้อ่านจะได้รู้ที่มาของตำนานพญากวางคำ ณ วัดพระธาตุดอยพญากวางคำแห่งนี้ ผู้เขียนได้รับความเมตตาจากองค์หลวงปู่ได้เล่าให้ฟัง ในสมัยที่ผู้เขียนยังเป็นสามเณรอยู่อุปัฏฐากองค์ท่านที่วัดพระพุทธบาทห้วยต้ม และได้บันทึกเทปคลาสเสทไว้ด้วย ลูกศิษย์ของท่านที่เป็นฆราวาสบางท่านอาจจะได้รับฟังมาไม่เหมือนกันแต่คล้ายกัน มีอยู่วันหนึ่งท่านได้เล่าความเป็นมาของแม่โคกับพระโคอุสุภราช (พระสัมมาสัมพุทธสมณโคดมเจ้าองค์ปัจจุบันเสวยพระชาติเป็นพระโคอุสุภราช) กับวัดพระธาตุห้าดวงให้โยมคณะหนึ่งฟัง ผู้เขียนได้มีโอกาสร่วมฟังด้วย จึงมีความสงสัยหรืออาจจะมีอะไรบางอย่างดลใจให้ตั้งคำถามเรียนถามกับองค์หลวงปู่ว่าแม่พระโคอุสุภราชกับตำนานพญากวางคำโพธิสัตว์เจ้า ที่ดอยพญากวางคำนั้นอันไหนเกิดก่อน อันไหนเกิดทีหลัง หลวงปู่ท่านได้เมตตาบอกว่าพญากวางคำโพธิสัตว์นั้นมีมาก่อนที่สมัยพระโคอุสุภราชจะเกิด...ฯ

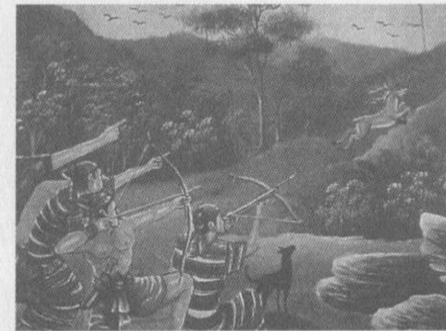
ครั้งพุทธกาลแต่เดิมมา ณ ขุนห้วยโป่งแดงปัจจุบัน เวลาบ่ายคล้อยมีกวางฝูงหนึ่งประมาณสิบกว่าตัวออกหากินตามประสาสัตว์โลก โดยการนำของจ่าฝูง

ในขณะเดียวกันนั้นก็มีพรานล่าเนื้ออยู่สองกลุ่มออกล่าสัตว์ กลุ่มหนึ่งมาทางทิศเหนือ อีกกลุ่มหนึ่งมาทางทิศใต้ ได้มาเจอพญากวางคำกับฝูงกวางกำลัง

ออกหากินอยู่พอดี ด้วยความเป็นจ่าฝูงโดยสัญชาตญาณแห่งโพธิสัตว์ที่จะให้บริวารพ้นภัยอันตรายจากกลุ่มพรานอันมีสติปัญญาว่องไวและความเสียสละ จึงตัดสินใจหลอกล่อนายพรานทั้งสองกลุ่มให้สนใจติดตามตัวเองแต่ผู้เดียวโดยมุ่งหน้าวิ่งหลอกล่อ

พรานขึ้นไปบนเขาที่อยู่ใกล้ที่สุดคือ พระธาตุดอยกวางคำปัจจุบันเพื่อให้พ้นและห่างจากบริวารที่หากินอยู่ โดยไม่ห่วงตัวเองไม่หวั่นเกรงกลัวต่อความตาย

ในขณะนั้นบนจอมเขาขุนห้วยโป่งแดงที่พญากวางคำกำลังวิ่งขึ้นไปนั้น มีพระมหาเถระรูปหนึ่งออกเดินธุดงค์โปรดสัตว์โลกมาพักปักกลดจำศีลภาวนาอยู่บนจอมเขา ขณะนั้นกำลังทำวัตรสวดมนต์พระอภิธรรมอยู่ พญากวางได้วิ่งหนีพรานมาเจอพระมหาเถระสวดมนต์พระอภิธรรมอยู่จึงได้หยุดยืนฟังและพิจารณาว่า เสียงนี้เหมือนเคยได้ยินได้ฟังมาก่อน ไพเราะมาก จิตจึงเกิดความเพลิดเพลินหลงใหลติดในเสียงสวดมนต์ของพระมหาเถระ ลืมว่ากำลังวิ่งหนีกลุ่มพรานอยู่ ไม่สนใจ ไม่กลัวความตายว่าจะมาถึงตัว พรานล่าเนื้อทั้งสองกลุ่มได้วิ่งไล่พญากวางขึ้นมาบนจอมเขาเพราะเห็นรูปร่างลักษณะใหญ่โตสวยงาม พอมาเจอพญากวางหยุดอยู่กับที่ไม่เคลื่อนไหว ก็ใช้อาวุธคือธนูยิงใส่พญากวางทันทีโดยไม่ลังเลและไม่ทันสังเกตว่ามีพระธุดงค์ปักกลดอยู่ใกล้ ๆ (หลวงปู่เมตตาบอกว่า ด้วยบารมีบุญเก่าเดิมมาและอานิสงส์ที่จิตติดในเสียงสวดมนต์เป็นธรรมของพระพุทธเจ้า)

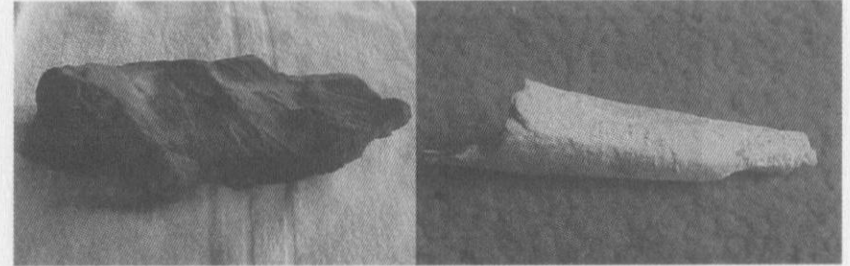

ในขณะนั้นพญากวางคำไม่รู้สึกตัวว่าถูกยิงเสียชิวิต แต่รู้ตัวว่าเหมือนหลับแล้วตื่นขึ้นมาก็ได้อุบัติจุติเกิดเป็นเทพบุตรอยู่บนสวรรค์ชั้นดาวดึงสา (ดาวดึงส์) มีประสาทวิมานกว้างได้สิบสองโยชน์ สูงสิบสองโยชน์และมีเทพธิดานางฟ้าเป็นบริวารอีกเป็นพันองค์

ส่วนพรานทั้งสองกลุ่มก็ได้แบ่งเนื้อกวางโดยไม่ได้สนใจพระธุดงค์ที่ปักกลดสวดมนต์อยู่ ส่วนหนังของกวางนั้นพรานได้เอาไปตากไว้บนก้อนหินใกล้ๆ กับเขาลูกนี้ (ปัจจุบันกลายเป็นแท่งหินหนังกวางอยู่ห่างจากวัดไม่ไกลนัก หลวงปู่เมตตาพาชาวบ้านไปดูและยืนยันด้วยองค์ท่านเอง) ส่วนหัวกวางพรานได้นำไปคั่วปัจจุบันคือบ้านหัวขัว แต่หลวงปู่บอกว่า "บ้านหัวขัว" ไม่ถูกต้องเป็น "หัวคั่ว) เพราะพรานเอาหัวกวางมาคั่วที่นี่ ปัจจุบันนี้ชาวบ้านเรียกเพี้ยนเป็นภาษา

ล้านนาว่า "หัวขัว" (หัวสะพาน) เป็นจริงอย่างที่หลวงปู่บอกเพราะชาวบ้านได้ไปขุดลอก ลำเหมืองข้างวัดม่วงคำ ในสมัยที่องค์ท่านได้บูรณะวัดม่วงคำ ปัจจุบันได้ไปเจอกระดูกกะโหลกกวางฝังอยู่จึงนำไปให้หลวงปู่ดู ท่านบอกว่าใช่เป็นกระดูกส่วนหัวพญากวางคำ (น่าเสียดายมิได้มีใครสนใจเก็บรักษาไว้จึงได้สูญหายไปในที่สุด)

เนื้อพญากวางคำกลายเป็นหิน　　*กระดูกพญากวางคำกลายเป็นหิน*

พระมหาเถระนั้นเมื่อสวดมนต์ไหว้พระปฏิบัติกรรมฐานแล้วจึงได้มาเทศน์โปรดสั่งสอนบอกกล่าวให้กลุ่มพรานที่กำลังแบ่งเนื้อพญากวางคำและได้ชี้บอกพรานทั้งหลายว่า "สูทั้งหลายทำบาปมากแล้ว สูรู้ไหมว่ากวางที่สูยิงนั้นไม่ใช่กวางธรรมดาทั่วไป แต่เป็นพญากวางคำโพธิสัตว์บำเพ็ญบารมีได้พาบริวารออกหากินต่อไปภายหน้าจักได้เป็นพระพุทธเจ้าอีกต๋นหนึ่ง" แล้วเทศน์โปรดพรานให้เลิกฆ่าสัตว์ตัดชีวิตหันมาทำบุญรักษาศีล โดยการได้นำศีลห้าไปปฏิบัติ พรานทั้งหมด

เมื่อได้ฟังพระมหาเถระเทศน์จบก็มีจิตศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัยจึงขอรับศีลห้าไปปฏิบัติ แล้วพร้อมใจกันนำอาวุธทั้งหลายถวายพระมหาเถระเพื่อบูชาพระธรรมคำสอนของพระมหาเถระและบูชาศีลห้า (หลวงปู่จึงบอกว่าดอยลูกนี้คือดอยศีลห้า) เมื่อกลุ่มพรานมีจิตศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัยแล้วจึงนึกถึงพระคุณของพระมหาเถระ

หัวหน้ากลุ่มพรานจึงได้ขอให้พระมหาเถระทำสัญลักษณ์ไว้ให้เป็นอนุสรณ์ตัวแทนของพระมหาเถระเพื่อเขาจะได้สักการะบูชาต่อไปในวันข้างหน้า พระมหาเถระจึงได้อธิษฐานจิตเหยียบรอยเท้าไว้บนหินให้พรานรักษาและได้มากราบไหว้สักการะบูชาต่อไป

พระมหาเถระได้เล็งเห็นว่าในอนาคต ณ สถานที่แห่งนี้คงจะดำรงอายุสืบทอดพระพุทธศาสนาในอนาคตข้างหน้า พระมหาเถระจึงได้ขอเอาเขาพระ

พญากวางโพธิสัตว์จากพรานไว้ หลังจากพรานกลับกันไปหมดแล้วพระมหาเถระจึงได้นำเขาพญากวางคำที่ได้ขอมาจากพรานอธิษฐานจิตฝังเขาพญากวางคำไว้ตรงจุดสูงสุดของจอมเขา และทำสัญลักษณ์ไว้โดยการนำเอาหินสามก้อนมาวางไว้เป็นรูปสามเหลี่ยม (ปัจจุบันหลวงปู่ได้สร้างพระธาตุครอบตรงหินสามก้อนที่ฝังเขาพญากวางคำ)

พรานทั้งสองพวกจึงได้แยกย้ายกันกลับ อีกพวกหนึ่งไปทางทิศใต้ อีกพวกหนึ่งไปทางทิศเหนือ พอไปได้สักระยะหนึ่ง ทั้งสองพวกจึงมาคิดทบทวนคำบอกของพระมหาเถระว่ากวางตัวนี้ไม่ใช่กวางธรรมดา แต่เป็นพญากวางคำโพธิสัตว์บำเพ็ญบารมี วันข้างหน้าจักได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าในอนาคตกาลข้างหน้า เมื่อคิดได้จึงปรึกษาพร้อมใจกันไม่กินเนื้อพญากวางคำ แล้วพร้อมใจกันนำเอาเนื้อพญากวางคำมากองรวมกันไว้ทั้งหมดแล้วแยกย้ายกันกลับ ปัจจุบันเนื้อพญากวางคำได้กลายเป็นหินหมดและหลวงปู่ได้ให้ไปเก็บเอามารักษาไว้บนวัดเพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้เห็นเป็นอนุสติเตือนใจ

ผู้เขียนได้อ่านเจอในหนังสือขององค์หลวงปู่ดู่ วัดสะแกตอบคำถามปัญหาธรรมของลูกศิษย์ว่า รอยเท้าที่แต่ละครูบาอาจารย์ได้เหยียบรอยเท้าเพื่อบูชาพระพุทธเจ้าได้ให้อานิสงส์สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคต

ในสมัยที่องค์หลวงปู่มาเจอรอยพระบาท แล้วให้ชาวบ้านกะเหรี่ยงมาช่วยสร้างให้เป็นวัดขึ้น จึงได้บอกให้ชาวบ้านไปดูจุดที่พรานนำเนื้อพญากวางคำกองไว้ไม่ห่างจากวัดพระธาตุดอยพญากวางคำไปเท่าใดนัก

ความเป็นมาที่องค์หลวงปู่ได้มาก่อสร้างบูรณะวัดพระธาตุดอยพญากวางคำปัจจุบันได้เป็นสถานที่ชาวบ้านใช้ทำบุญทำพิธีกรรมในพระพุทธศาสนา สร้างบารมีเพื่อสาธารณประโยชน์ เพื่อสืบทอดอายุพระพุทธศาสนาขององค์สหลี้สัพพัญญูพระพุทธเจ้าให้ถึงห้าพันพระวษานั้นมีเหตุอยู่ตามที่องค์หลวงปู่ได้เมตตาเล่าให้ผู้บันทึกฟังว่า เมื่อประมาณหกสิบปีที่ผ่านมาในสมัยที่ท่านได้ติดตามพระครูบาเจ้าศรีวิชัยมาบูรณะซ่อมแซมวัดพระธาตุหัวขัว ห่างจากวัดไปตามทิศตะวันตกประมาณห้ากิโลเมตร เป็นวัดอายุเก่าแก่พอสมควรในเขตอำเภอทุ่งหัวช้าง มีอยู่วันหนึ่งชาวบ้านหัวขัวได้เล่าให้ท่านฟังว่าได้ไปหาเห็ดบนดอยตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของวัดพระธาตุหัวขัวประมาณห้ากิโลเมตร ได้ไปเจอรอยเท้าอยู่บนหินบนดอยลูกนั้น และได้เล่าบอกต่อ ๆ กันไปให้พระเณรที่ติดตามมาช่วยพระครูบาศรีวิชัยบูรณะพระธาตุหัวขัวฟัง ตั้งแต่นั้นมาพระภิกษุที่มาช่วยงานครูบาเจ้าศรีวิชัยได้ไปเที่ยวดูก็ไปเจอจริง ๆ ตามคำบอกเล่าของชาวบ้าน แล้วพระภิกษุหมู่นั้นก็เอามาล้อองค์หลวงปู่ว่า "บ่อจั้ยเป็นรอยพระบาทพระพุทธเจ้าเป็น

รอยตีนของตุ๊วงศ์" (ไม่ใช่รอยเท้าพระพุทธเจ้าแต่เป็นรอยเท้าของครูบาวงศ์เอง) ที่องค์หลวงปู่ถูกล้อเลียนนั้นเพราะหลวงปู่ชอบเก็บตัวอยู่องค์เดียว ไม่สุงสิงกับหมู่พวก ตั้งแต่นั้นมาถ้าวันไหนว่างจากงานซ่อมแซมบูรณะวัดพระธาตุหัวขัว องค์หลวงปู่มักจะขึ้นไปกราบรอยพระบาท

บางครั้งขึ้นไปกราบที่เดิมไม่มีรอยพระบาท หาอย่างไรก็ไม่เจอ วันหลังขึ้นไปใหม่ไปที่เดิมปรากฏมีรอยพระบาทอยู่ที่เดิม เป็นอยู่หลายครั้งเหตุการณ์อย่างนี้องค์หลวงปู่เมตตาบอกกับผู้บันทึกว่าที่เป็นเหตุอย่างนั้นเพราะเทวดาที่รักษารอยพระบาทเอาซ่อนคือบังตาไม่ให้เห็น องค์หลวงปู่จึงเกิดแรงบันดาลใจให้ท่านอยากจะสร้างที่ครอบรอยพระบาทขึ้นมา หลังจากนั้นมาองค์หลวงปู่จึงขึ้นไปกราบสักการะอีกครั้ง ในตอนนี้ท่านได้เก็บเอาก้อนหินบริเวณรอบรอยพระบาทมาก่อทำเป็นรั้วให้ดูเรียบร้อยสะอาดงามตาแก่ผู้มากราบไหว้ทีหลัง และเพื่อป้องกันเวลาขึ้นมากราบวันหลังรอยจะมิได้ถูกเทวดาซ่อนอีก ในตอนนี้ท่านจึงได้

ตั้งจิตอธิษฐานว่า ถ้ารอยเท้านี้เกี่ยวข้องผูกพันกับท่านเป็นรอยพระบาทจริงไม่ได้ถูกสร้างหรือมนุษย์ทำขึ้นและเป็นบุญของท่านที่จะได้บูรณะก่อสร้างที่ครอบรอยพระบาท ก็ขอให้ได้สร้างที่ครอบรอยพระบาทแล้วเสร็จภายในระยะเวลาเพียงเจ็ดวันเท่านั้น พออธิษฐานจิตเสร็จท่านบอกว่าได้ยินเสียงดอยครางสั่นสะเทือน คือเทวดาที่รักษารอยพระบาทรับรู้เป็นพยานและอนุโมทนาสาธุการในเจตนาจะบูรณะ การอธิษฐานจิตขององค์ท่านที่เป็นจริงตามคำอธิษฐานของท่าน ท่านได้ทำการก่อสร้างที่ครอบรอยพระบาทแล้วเสร็จภายในเจ็ดวันพอดี ในระหว่างที่ทำการก่อสร้างนั้นหลวงปู่สร้างเองทั้งหมด ไม่มีใครช่วยท่านเลยและท่านไม่ได้จำวัตรที่รอยพระบาทนี้ ยังคงจำวัตรที่วัดพระธาตุหัวขัว ฉันเช้าเสร็จแล้วก็เดินเท้าขึ้นมาทำงาน พอตกเย็นตะวันตกดินท่านก็เดินทางกลับมาจำวัตรที่วัดพระธาตุหัวขัวตามเดิม เป็นอย่างนี้ทุกวัน (ภายใน 7 วัน) ท่านจึงตั้งชื่อรอยพระบาทว่า "พระบาททันใจ" ถ้าใครมีปัญหาอะไรก็ให้มาอธิษฐานขอที่รอยพระบาทนี้ศักดิ์สิทธิ์เร็วทันใจ ท่านเมตตาบอกสั่งไว้

หลังจากสร้างที่ครอบรอยพระบาทเสร็จแล้วและช่วยครูบาเจ้าศรีวิชัยบูรณะวัด พระธาตุหัวขัวจนแล้วเสร็จ ท่านจึงได้นำพาชาวบ้านหัวขัว โป่งแดง-สัญชัย ตัดถนนขึ้นสู่ดอยตรงกับที่ได้สร้างบันไดนาคในปัจจุบัน และได้ขุดสร้างทางเป็นวงกลม ขึ้นสู่ดอยอีกสายหนึ่งจึงเรียกติดปากชาวบ้านแต่ก่อนว่าวัดดอยวง เรียกตามลักษณะของถนนที่เป็นวงกลมขึ้นดอย และได้สร้างพระธาตุขึ้นหนึ่งองค์ สร้างพระวิหารอีกหนึ่งหลัง เสนาสนะ กุฏิพร้อมต่อประปาภูเขานำมาใช้ในวัดและในหมู่บ้านโป่งแดง-สัญชัย จนถึงปัจจุบันนี้

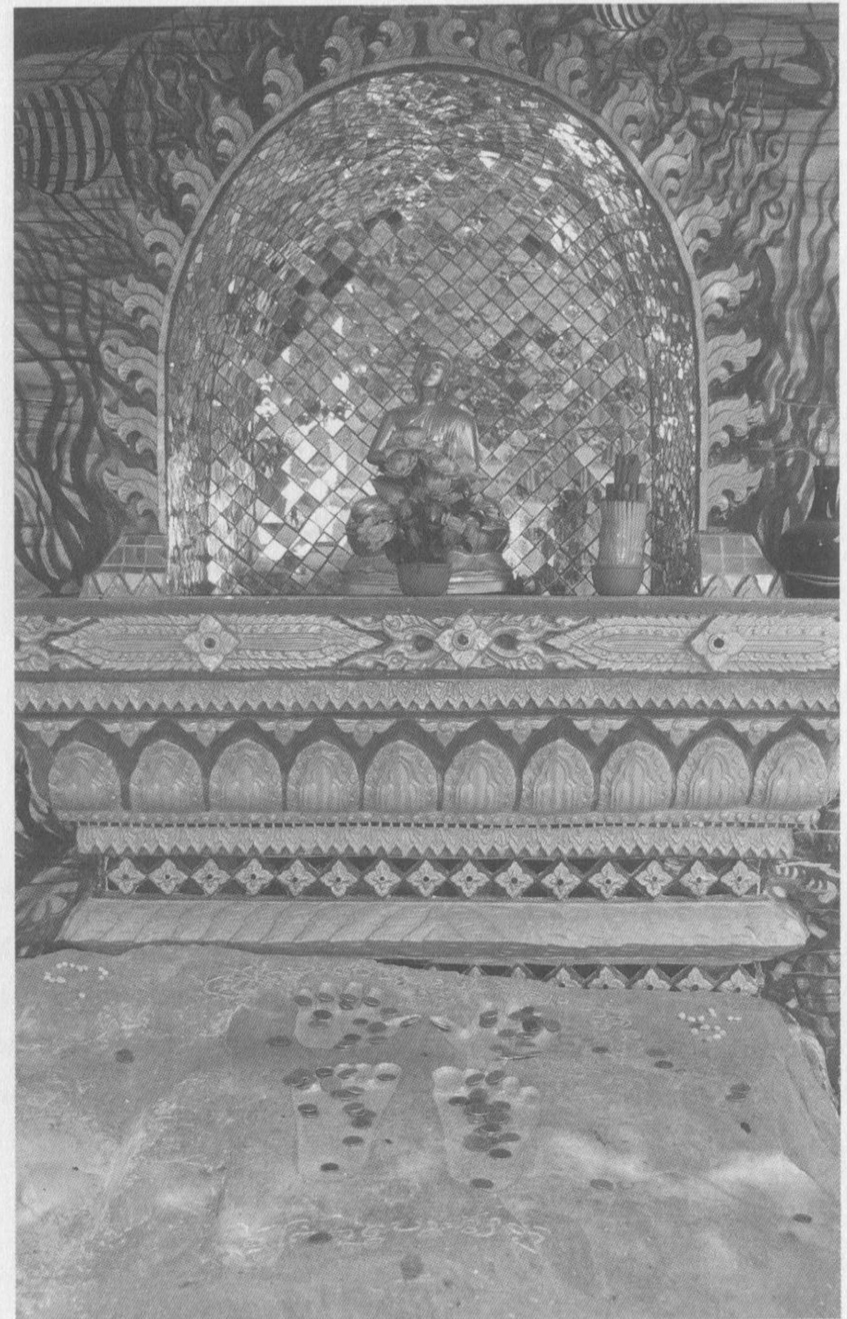
หลวงปู่ท่านผูกพันกับวัดพระธาตุดอยกวางคำนี้มากถึงกับออกปากว่าสถานที่นี้คือป่าช้าของกู ความหมายคือท่านได้เกิดเป็นกวางคือพญากวางคำแล้วได้มาสิ้นชีวิต ณ สถานที่แห่งนี้ ประมาณปี 2533 หลวงปู่ได้สร้างพระวิหารขึ้น 1 หลัง มีหลวงพี่ปั๋น ปามจโจ ดูแลอยู่จนพระวิหารสร้างเสร็จแล้วหลวงปู่ก็ได้ไปบูรณะวัดม่วงคำห่างจากวัดพระธาตุไปทางทิศเหนือประมาณ 2 กิโลเมตร ท่านปั๋นได้ไปช่วยดูแลจนถึงปัจจุบันมาประมาณปี 2539 ผู้เขียนบรรพชาเป็นสามเณรได้ฝากตัวเป็นศิษย์หลวงปู่ และเป็นลูกศิษย์องค์เดียวที่มีภูมิลำเนาบ้านเกิดอยู่ในบ้านทุ่งหัวช้าง อ.ทุ่งหัวช้าง โดยกำเนิด มีความสำนึกว่า หลวงปู่ท่านได้มาสร้างไว้ในเขตของบ้านเกิดตัวเอง และยังเป็นวัดของครูบาอาจารย์ด้วยคิดว่าสมควรที่จะมาช่วยองค์หลวงปู่ พ่อครูบาอาจารย์ดูแลรักษาโดยมิได้มีเจตนาอื่นเลย และได้ขึ้นมาเจอท่านพงศักดิ์ประจำอยู่ก่อนแล้ว ได้มาช่วยบูรณะจนถึงปัจจุบันแล้วหลวงปู่ท่านยังได้ฝากคำพูดที่เป็นปริศนาไว้กับพระที่อุปสมบทรุ่นเดียวกันกับผู้เขียน ตอนองค์ท่านไปดูงานก่อสร้างพระเจดีย์ที่อนุสาวรีย์ครูบาเจ้า

ศรีวิชัย รอยต่อลี้-เถินว่า ให้ผู้เขียนรีบไปดอยกวางคำเดี๋ยวเขาจะมายึดวัดแล้ว พระที่ท่านดูแลรักษาอนุสาวรีย์มาบอกตอนองค์หลวงปู่ท่านทิ้งสังขารแล้ว เลยไม่ได้คำตอบที่ชัดเจน และอีกหลายเรื่องที่องค์ท่านมักจะเอ่ยขึ้นมาลอย ๆ โดยไม่มีสาเหตุ พอมาเจอปัญหาทีหลังจึงได้รู้ว่าหลวงปู่ท่านได้ให้คำตอบไว้ตั้งนานแล้วแต่ปัญหามาทีหลัง แสดงว่าองค์หลวงปู่ท่านรู้ล่วงหน้ามาแล้ว จากนี้ไปไม่มีสังขารหลวงปู่ที่เราเหล่าลูกศิษย์จะได้กราบเรียนถามปัญหาอย่างเคยมา คงเหลือแต่คำสอนที่องค์ท่านได้เมตตาสั่งสอนและยังมีสมบัติอีกชิ้นหนึ่งที่องค์ท่านได้เมตตาสร้างไว้ให้เหล่าคณะศิษย์จะได้แสดงความกตัญญูกตเวทิตาต่อองค์ท่าน มากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับแรงศรัทธาของคณะศิษย์ที่มีต่อองค์หลวงปู่ เปรียบเสมือนเป็นสมบัติชิ้นสุดท้ายที่พ่อทิ้งไว้ให้ลูกช่วยดูแลสืบต่อปฏิปทางานของพ่อเพื่อเป็นการสืบทอดต่ออายุพระพุทธศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระสมณโคดมบรมศาสดาสัมพุทธเจ้าให้ถึง 500 ปีในอนาคตกาลข้างหน้าแล

ปลาหินเนื้อพญากวางคำ

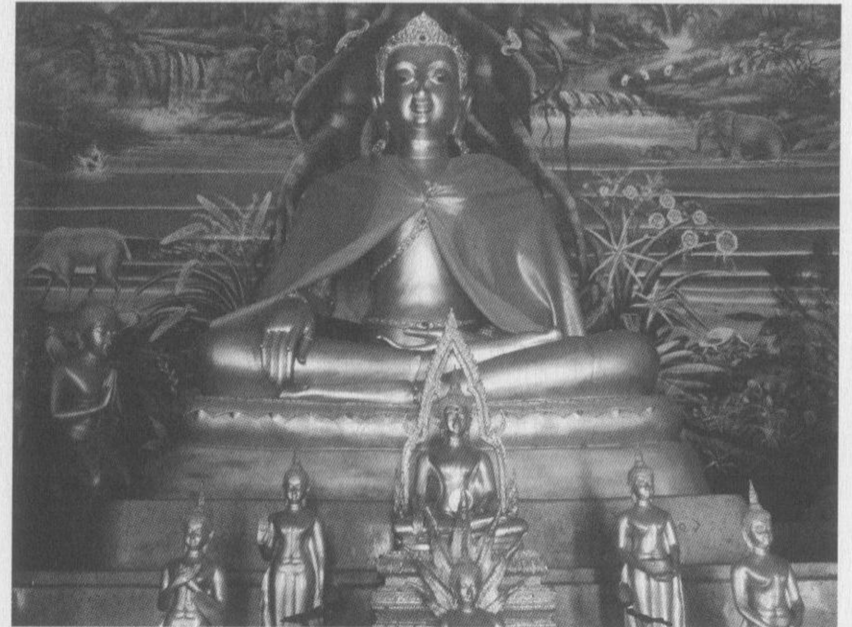
เรื่องย่อพญาชมพูบดี

พระประธานในพระวิหารของวัดพระธาตุดอยพญากวางคำมีมาในสมัยที่องค์พระเดชพระคุณหลวงปู่ครูบาเจ้าชัยยะวงศาสร้างพระวิหารสำเร็จแล้ว ท่านได้ให้สร้างพระประธานเป็นแบบทรงเครื่องเรียกว่าปางมหาจักรพรรดิ หลวงปู่บอกว่าเป็นพระเศรษฐี ทั้งองค์ประดับไว้ด้วยเพชรพลอย เป็นที่น่าสังเกตว่าวัดแต่ละที่ที่องค์หลวงปู่ท่านไปบูรณะสร้างขึ้นใหม่นั้นพระประธานจะไม่ซ้ำแบบกันเลย วัดแต่ละที่นั้นประวัติความเป็นมาไม่เหมือนกัน ดังที่ท่านผู้อ่านจะได้อ่านพุทธตำนานของพระพุทธรูปปางพระมหาจักรพรรดิ์ที่ประดิษฐานอยู่ ณ วัดพระธาตุดอยพญากวางดังนี้

ในสมัยพุทธกาล มีพระมหากษัตริย์ผู้เรืองอำนาจพระองค์หนึ่งซึ่งเป็นกษัตริย์ปกครองเมืองปัญจาลราษฐ พระนามว่า พญาชมพูบดี กล่าวกันว่าพร้อม ๆ กับการประสูติของพระองค์ ขุมทองในที่ต่าง ๆ ก็ผุดขึ้นมามากมาย อันแสดงถึงบุญญาธิการของพระองค์ ประชาชนในเมืองนี้จึงมีฐานะความเป็นอยู่ที่มั่งคั่งสมบูรณ์

พญาชมพูบดีทรงมีอาวุธวิเศษ 2 อย่างคือ ฉลองพระบาทแก้ว ซึ่งเมื่อสวมเข้าไปแล้วก็จะพาพระองค์เหาะไปในที่ต่าง ๆ ได้ ทั้งยังได้อธิษฐานแปลงเป็นนาคราชเข้าประหัตประหารศัตรูได้อีกด้วย อาวุธอย่างที่สองคือ วิษศรซึ่งเป็นลูกศรวิเศษใช้ต่างราชฑูตหากกษัตริย์เมืองใดไม่มาอ่อนน้อมขึ้นต่อพระองค์ วิษศรนี้ก็จะไปร้อยพระกรรณ (หู) พาตัวมาเข้าเฝ้าพระองค์จนได้ ทำให้กษัตริย์ทั้งหลายพากันยำเกรงในพระเดชานุภาพแห่งพญาชมพูบดี

รุกรานพระเจ้าพิมพิสาร

ด้วยอาวุธวิเศษคู่พระกาย พระองค์ได้ขยายพระราชอาณาเขตออกไปอย่างกว้างขวาง กระทั่งถึงกรุงราชคฤห์ของพระเจ้าพิมพิสาร ผู้เป็นพุทธอุบาสกแห่งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาวุธวิเศษของพระองค์ก็ไม่อาจทำอันตรายแก่พระเจ้าพิมพิสารได้ด้วยอาศัยพระพุทธานุภาพ พญาชมพูบดีทรงแค้นพระทัยมากแม้จะส่งอาวุธวิเศษอย่างใดมาก็พ่ายแพ้พุทธจักรและพระพุทธานุภาพแห่งพระพุทธองค์

พระพุทธองค์ทรงเนรมิตองค์เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ์

เมื่อพระพุทธองค์ทรงเห็นว่าพญาชมพูบดีประสบความพ่ายแพ้ มีทิฐิมานะเบาบางลง ประกอบกับทรงเล็งเห็นวาสนาปัญญาของพญาชมพูบดีที่จะสามารถสำเร็จมรรคผลได้ จึงมีพุทธฎีกาตรัสใช้ในองค์อินทร์แปลงเป็นราชฑูตพาพญาชมพูบดีมาเข้าเฝ้า ส่วนพระพุทธองค์ทรงเนรมิตองค์เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ์ ทรงเครื่องราชาภรณ์แต่ล้วนงดงาม ส่วนพระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะเถระเจ้าพร้อมด้วยเหล่าภิกษุสงฆ์สาวกก็เนรมิตกายเป็นเสนาบดีใหญ่น้อยล้วนแล้วแต่น่าเกรงขาม ทั้งเนรมิตเวฬุวันให้เป็นพระนครใหญ่ประกอบด้วยกำแพงถึง 7 ชั้น และมีพุทธฎีกาตรัสสั่งให้เทวดา อินทร์ พรหม คนธรรพ์ และนาคร่วมเนรมิตเป็นตลาดน้ำและตลาดบก

พญาชมพูบดีเข้าเฝ้าพระพุทธองค์

เมื่อองค์อินทร์ซึ่งเนรมิตกายเป็นราชฑูตไปถึง เห็นพญาชมพูบดีและเหล่าเสนาอำมาตย์ยังถือดีจึงแสดงฤทธานุภาพเป็นที่ประจักษ์ พญาชมพูบดีมิอาจแข็งขืนจำยอมต้องยกพลเดินทัพเพื่อเข้าเฝ้าพระพุทธองค์

เมื่อพญาชมพูบดีเดินเข้าเขตพระนครก็ตกตะลึงกับความยิ่งใหญ่อลังการแห่งพระนครที่พระพุทธองค์ทรงเนรมิต ซึ่งแม้แต่เหล่าแม่ค้าริมทางก็ยังงดงามกว่าพระอัครมเหสีของพญาชมพูบดี จนชวนให้รู้สึกขวยเขินก้าวเดินไม่ตรงทาง และเมื่อเดินผ่านมาทางกำแพงพระนครแต่ละชั้น ทอดพระเนตรเห็นเหล่าเสนาอำมาตย์ที่รักษาพระนคร พระทัยก็ประหวั่นพรั่นกลัวพระเสโทไหล (เหงื่อ) โทรมทั่วพระสกลกายถึงกำแพงชั้นในซึ่งเป็นแก้วก็ทำท่าโจงกระเบนเหน็บรั้ง ด้วยเข้าพระทัยผิดคิดว่าเป็นน้ำ เสียงนางในร้องเย้ยเยาะว่ากษัตริย์บ้านนอก กระทำเชย ๆ พระองค์ก็รู้สึกได้รับความอัปยศอย่างยิ่ง

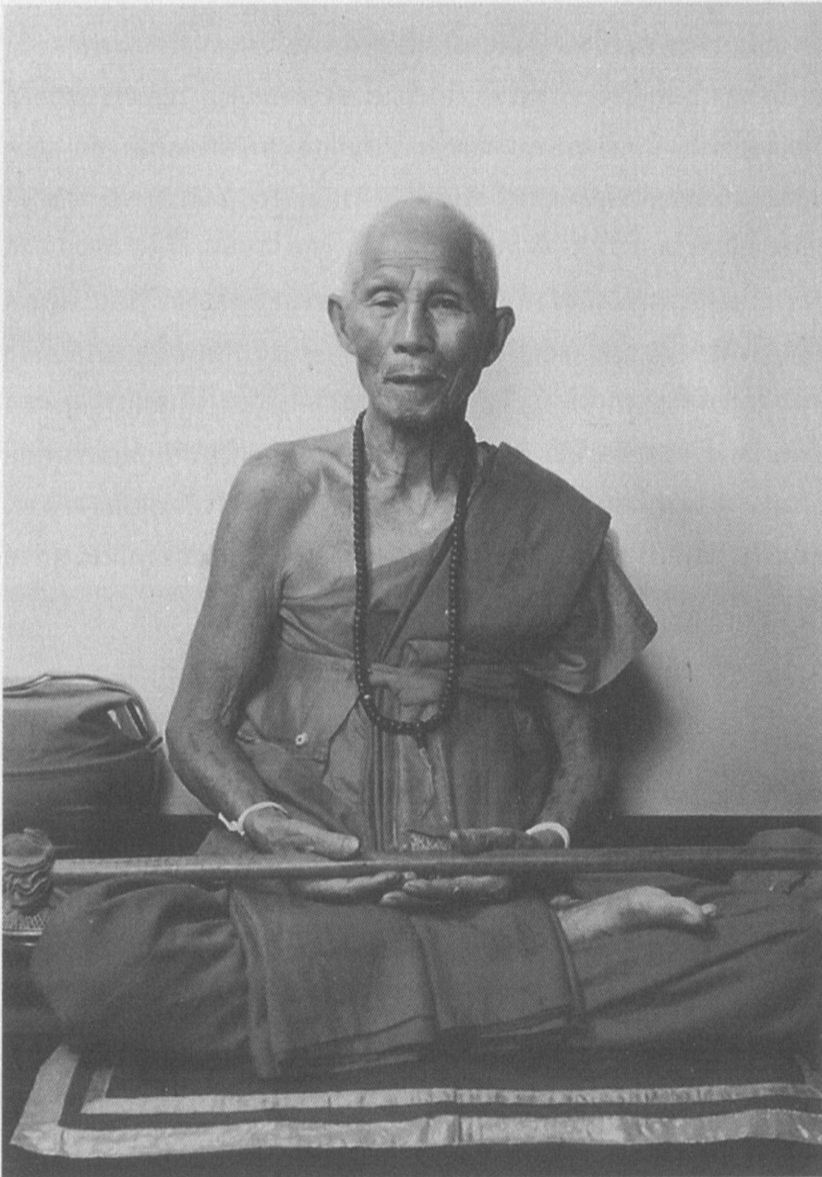
พระพุทธองค์แสดงธรรมโปรดพญาชมพูบดี

พญาชมพูบดีเมื่อมาถึงต่อหน้าพระพักตร์แห่งพระบรมพระศาสดาซึ่งเนรมิตกายเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ์ ก็ยังไม่หมดทิฐิมานะ และเมื่อพระพุทธองค์เชื้อเชิญให้แสดงฤทธิ์เดชอำนาจและของวิเศษทุกสิ่งทุกอย่างออกมา พญาชมพูบดีก็ต้องได้รับความอัปยศอย่างยิ่งขึ้นไปอีก ด้วยไม่อาจทำอันตรายพระพุทธองค์ได้เลยแม้แต่น้อย

เมื่อพระพุทธองค์ทรงพิจารณาเห็นว่าพญาชมพูบดีคลายทิฐิมานะลงมากแล้ว จึงแสดงพระธรรมเทศนาโปรดพญาชมพูบดีและเหล่าเสนาอำมาตย์ที่ติดตามมาด้วยจำนวนมากให้เห็นสิ่งที่เป็นสาระและไม่ใช่สาระ ให้เห็นโทษแห่งการเวียนเกิด เวียนตายในวัฏสงสาร ทั้งให้เห็นทางแห่งพระนิพพาน พญาชมพูบดีและเหล่าอำมาตย์ต่างรู้สึกปิติโสมนัสปลดมงกุฎและเครื่องประดับของตนวางแทบพระบาทแห่งพระศาสดาเพื่อสักการะด้วยความรู้สึกเทิดทูนและทูลขออุปสมบทต่อพระพุทธองค์

จากนั้นพระพุทธองค์พร้อมด้วยพระภิกษุสงฆ์สาวก เทวดา อินทร์ พรหม คนธรรพ์ และนาคก็คลายฤทธานุภาพกลับสู่สภาพเดิม พระพุทธองค์ทรงประทานอุปสมบทแก่พญาชมพูบดีพร้อมทั้งเหล่าเสนาอำมาตย์ และทรงแสดงพระธรรมเทศนาให้คลายความลุ่มหลงในเบญจขันธ์มีรูปเป็นต้นว่า อุปมาดั่งพยับแดด หาสาระตัวตนที่เที่ยงแท้อันใดมิได้ และแสดงธรรมเทศนาต่าง ๆ เป็นเอนกปริยาย พญาชมพูบดีและเหล่าเสนาอำมาตย์ก็ดื่มด่ำในพระอมตธรรม สลัดเสียซึ่งตัณหาอุปทาน จิตของท่านที่เข้าอรหัตตผล สำเร็จเป็นพระอริยะบุคคลในบวรพระพุทธศาสนา

ประวัติพระครูบาชัยยะวงศาพัฒนา

โดย สิริวฑฒโณภิกขุ

ประวัติของหลวงพ่อวงศ์ที่ท่านกำลังจะอ่านต่อไปนี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งมิใช่ประวัติโดยสมบูรณ์ของท่าน อาตมามีโอกาสได้ใกล้ชิดและปรนนิบัติท่าน ซึ่งท่านได้เมตตาเล่าเรื่องให้ฟังบ้าง ได้รับฟังจากผู้อื่นบ้าง ได้ประสบมากับตนเองบ้าง นำมาประกอบเรียบเรียงให้ท่านผู้อ่านได้ทราบถึงประวัติและปฏิปทาบางอย่างของหลวงพ่อ สิ่งใดดีมีประโยชน์ขอให้ท่านจดจำและนำไปประพฤติปฏิบัติ อาจเกิดประโยชน์กับท่านบ้างไม่มากก็น้อย

หลวงพ่อพระครูบาชัยยะวงศาพัฒนา เกิดเมื่อวันองคารที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2456 ตรงกับวันแรม 2 ค่ำ เดือน 7 เหนือ ปีฉลู ณ ตำบลบ้านก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน เป็นบุตรของนายน้อย และนางบัวแก้ว จันทร์ทะ มีพี่ 2 คน น้อง 6 คนรวมทั้งหลวงพ่อเป็น 9 คน

วัยเยาว์

ชีวิตของหลวงพ่อในสมัยเด็กมีความลำบากยากแค้นมาตลอด หลวงพ่อมีนิสัยชอบพึ่งตนเอง สิ่งใดที่ทำได้โดยไม่เกินกำลังแล้วจะทำเองทุกอย่าง ท่านเป็นนักพัฒนา นักก่อสร้างและสนใจในพระพุทธศาสนามาตั้งแต่เล็ก ๆ ท่านเล่าให้ฟังว่า เมื่ออายุได้ประมาณ 3 ปี ท่านชอบเอาดินมาปั้นแต่งเป็นบ้าน ปั้นวัว ปั้นควาย อายุ 4-5 ปี ชอบปั้นพระพุทธรูป เอาข้าวเปลือกมาตบแต่งทำพระเนตรพระแล้วก็กราบไหว้เอง อายุประมาณ 5-6 ปีพอที่จะช่วยโยมพ่อโยมแม่ทำงานได้ ในขณะนั้นโยมพ่อโยมแม่ไปทำนา ซึ่งอยู่ห่างไกลจากบ้าน ระหว่างที่ข้าวออกรวง หลวงพ่อต้องไปไล่นกไม่ให้มากินข้าวที่ทำไว้ เวลาไปต้องไปแต่เช้า กว่าจะกลับก็มืดค่ำ ข้าวบางวันก็ได้กิน บางวันก็ไม่ได้กิน เที่ยวเสาะหาอาหารตามป่าเขากินพอประทังชีวิตไปวันหนึ่ง ๆ อายุ 7-12 ปี ท่านได้ไปหาบดินซึ่งเป็นขี้ของ

ค้างคาวในถ้ำกับโยมพ่อ นำมาทำเป็นดินปืนสำหรับทำบ้องไฟ (ทางเหนือเรียกดินไฟ) วิธีทำโดยการนำเอาดินเหล่านี้ผสมกับขี้เถ้าแล้วเคี่ยวให้เข้ากัน เงินที่ได้เอามาซื้อแลกข้าว ซึ่งในขณะนั้นราคาประมาณถังละ 80 สตางค์ นับว่ามีราคาแพงมากสมัยนั้น 7-8 วันได้กินข้าวเท่ากำมือหนึ่งก็ดีมากแล้ว

มีอยู่ครั้งหนึ่งโยมพ่อพาลูก ๆ ออกไปทำไร่ โยมแม่ได้นำอาหารกลางวันมาส่งให้ ซึ่งประกอบด้วยขนุนที่ยังดิบอยู่มาต้มให้สุก พริกตำห่อด้วยใบตองห่อใหญ่และข้าวห่อเล็ก ๆ ห่อหนึ่ง โยมพ่อเรียกลูก ๆ ทุกคนมานั่งรวมกันแล้วแบ่งปันอาหารให้กิน หลังจากกินอาหารเรียบร้อยแล้ว โยมพ่อจึงอบรมสั่งสอนลูก ๆ ว่าตอนนี้พ่อแม่ก็อด ลูกทุกคนก็อด แต่ทุกคนอย่าท้อแท้ใจ ค่อยทำบุญไปเรื่อย ๆ บุญมีภายหน้าก็จะสบาย แล้วท่านชี้มือมาที่หลวงพ่อและกล่าวว่า "ภายหน้าบางทีมึงอาจจะนั่งขดถวายหงายองค์ตีนกินข้าว" (หมายถึงได้บวช) ตอนนี้ลำบากให้อดทนไปก่อน ตัวพ่อเองอาจจะไม่มีโอกาสได้เห็นความเจริญของพวกเอ็งในภายหน้า หลังจากโยมพ่อได้อบรมสั่งสอนลูก ๆ ได้สักพักหนึ่งต่างก็แยกย้ายกันไปทำงาน

ถึงแม้ชีวิตของหลวงพ่อจะยากจนแต่ก็ไม่ทิ้งการทำบุญทำทาน ท่านมักจะหาเวลาว่างไปทำบุญช่วยเหลือการงานอันพึงกระทำได้ที่วัดก้อจอกซึ่งอยู่ใกล้บ้านท่านเสมอ มีเรื่องน่าขบขันเกี่ยวกับคนเฒ่าคนหนึ่งที่ไม่ชอบไปทำบุญ และมักมีข้ออ้างเสมอเมื่อได้รับการชักชวนจากหลวงพ่อ แต่เรื่องการยิงนกตกปลานั้นชอบนัก ครั้งหนึ่งหลวงพ่อชักชวนคนเฒ่าให้ไปทำบุญด้วยกัน แต่ก็ได้รับการปฏิเสธเช่นเคยโดยอ้างว่าเท้าเจ็บไปไหนไม่ได้ หลวงพ่ออยากจะลองดูซิว่าจะเท้าเจ็บจริงหรือไม่หรือว่าแกล้งพูดหลบตัวไม่อยากจะไปทำบุญด้วย เมื่อเดินออกห่างได้สักระยะหนึ่งหลวงพ่อจึงทำเสียงอีเก้งร้อง เมื่อร้องครั้งแรกคนเฒ่ายกหัวขึ้นมาดูหันซ้ายหันขวา (ขณะนั้นนอนทำป่วยอยู่) มองตามเสียงร้อง เมื่อร้องครั้งที่สองคนเฒ่าลุกขึ้นนั่งมีอาการใคร่อยากจะดับชีวิตอีเก้งตัวนี้เสีย และวาระที่สามที่ร้องคนเฒ่าทนไม่ไหวลุกขึ้นจะไปหยิบเอาปืนจะไปล่าอีเก้ง หลวงพ่อเห็นแล้วต้องรีบวิ่งหนีเพราะอาจโดนลูกหลงเข้าได้ และอีกครั้งหนึ่งหลวงพ่อเคยเห็นพญากวาง

ตัวใหญ่ถูกนายพรานยิง แทนที่พญากวางตัวนี้จะร้องเป็นเสียงสัตว์ มันกลับร้องโอย...โอย ๆ เหมือนคนร้องแล้วก็สิ้นใจตายในที่สุด ด้วยเหตุนี้เองทำให้หลวงพ่อไม่อยากจะกินเนื้อสัตว์ตั้งแต่อายุ 12 ปี (โดยปกติท่านไม่ชอบกินอยู่แล้ว) และเมื่อไปอยู่กับครูบาชัยลังก๋าซึ่งไม่ฉันเนื้อสัตว์ หลวงพ่อจึงงดเว้นอาหารจำพวกเนื้อสัตว์ตั้งแต่นั้น

หลวงพ่อท่านมีเมตตามาตั้งแต่เด็ก ในระหว่างที่ไปหาของกินในป่าจะเห็นสัตว์ถูกกับดักของพรานป่าอยู่เสมอ หลวงพ่อมักจะช่วยเหลือสัตว์พวกนี้ให้มีอิสรภาพ แต่ก็จะหาสิ่งตอบแทนให้แก่นายพรานเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนชีวิตสัตว์ ครั้งหนึ่งหลวงพ่อเห็นตัวตุ่นถูกกับดักนายพรานติดอยู่ในโพรงไม้ไผ่ไม่สามารถออกมาเป็นอิสระได้ ด้วยความสงสารสัตว์ท่านจึงตัดสินใจปล่อยตุ่นตัวนี้แล้วเอาหัวมันใส่เข้าไปเพื่อเป็นการตอบแทน อีกวาระหนึ่งท่านพบปลาดุกติดเบ็ดของชาวบ้านที่นำมาปักไว้ ท่านเห็นแล้วเกิดสงสารและได้ปลดตัวเบ็ดออกจากปากปลาดุกปล่อยให้เป็นอิสระ และท่านตอบแทนชีวิตของปลาดุกโดยการนำเอาผักกาดมาเกี่ยวไว้ให้แทน

ในปัจจุบันนี้ก็เช่นกัน หลวงพ่อชอบปล่อยสัตว์ปล่อยปลามาก มีอยู่หลายแห่งที่ท่านไปโปรดญาติโยมแล้วญาติโยมซื้อสัตว์มาให้ท่านปล่อย สัตว์พวกนี้ดีใจมากเมื่อปล่อยให้มันเป็นอิสรภาพ ขณะที่ท่านปล่อยสัตว์โดยเฉพาะสัตว์น้ำ เช่น ปลาช่อน ปลาดุก ปลาหมอ เหมือนหนึ่งว่ามันไม่อยากจากท่านไป เมื่อท่านให้ศีลให้พรจะดำผลุบดำโผล่อยู่ที่หน้าท่านเป็นเวลานาน บางตัวก็ขึ้นมานอนสงบนิ่งเพื่อรับพรจากท่าน บางตัวก็ขึ้นมาเคล้าเคลียที่เท้าของท่านที่จุ่มลงในน้ำแสดงถึงความรักและความเมตตาจิตที่ได้รับจากท่าน และสมัยเมื่อท่านจำพรรษาอยู่ป่าแม่ระได้ 4 ปี ช้างจะมาล้อมฟังเสียงสวดมนต์ทุกเช้า เมื่อฟังจบแล้วต่างก็แยกย้ายกันไปหากิน เมื่อหลวงพ่อตีระฆังช้างจะมาขอกินข้าว หลังจากได้กินข้าวแล้วก่อนจากไปช้างที่เป็นหัวหน้าจะครางฮือ ๆ เพื่อแสดงความเคารพและขอบคุณ แม้แต่เสือก็ยังมีความเกรงใจ คือถ้าเสือเดินมาในระยะไกล ๆ มันจะร้องมาเรื่อยเมื่อเดินเข้ามาใกล้ที่หลวงพ่อพักอยู่มันจะไม่ร้อง จะร้องอีกต่อเมื่อออกห่างไปไกล

บรรพชา

เมื่อหลวงพ่ออายุได้ 12 ปี โยมพ่อจึงนำท่านไปฝากไว้ที่วัด และในปีนี้เองโยมพ่อก็เสียชีวิตลง หลังจากหลวงพ่อมาอยู่วัดได้เพียง 1 เดือน หลวงพ่อศึกษาเล่าเรียนอยู่ 8 เดือน ขณะนั้นอายุ 13 ปี จึงได้บวชเป็นสามเณรกับครูบาชัยกำลัง โยมพ่อของท่านจึงไม่มีโอกาสเห็นท่านนั่งขดถวายหงายองค์ดีนกินข้าวจริงตามที่เคยพูดไว้

หลวงพ่อมีความขยันหมั่นเพียรและเคารพครูบาอาจารย์เป็นที่สุด จนเพื่อน ๆ เกิดความไม่พอใจ ถูกกลั่นแกล้งรังแกอยู่เสมอ ระหว่างศึกษาเล่าเรียนภาษาลานนาท่านมักจะโดนครูที่สอนตีเป็นประจำ อ่านหนังสือแทบทุกตัวอักขระไม่ว่าเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นอ่านไม่ออกก็โดนทุบโดนตีเหมือนอย่างวัวอย่างควาย บางครั้งโดนตีด้วยแส้จนเป็นรอยเต็มไปหมด ไม่ว่าที่ต่ำที่สูง บางทีก็โดนสันขวานทุบตีที่หัว เช่นอ่านหนังสือว่า กะ ขะ ก๊ะ เมื่ออ่านผิดก็โดนตี 1 ครั้ง ท่านเล่าให้

ฟังว่าตาสองข้างลายพร่าไปหมด มีอาการเหมือนคนมึนงง ต้องถูกตีถอนพิษอีก 1 ครั้งจึงจะหาย ถ้าสังเกตให้ดีแล้วศีรษะของหลวงพ่อจะไม่สวยเนื่องจากมีร่องรอยการถูกตีนี่เอง หลวงพ่อคิดอยู่ในใจเสมอว่าครูพวกนี้ขาดความเมตตา ถ้าท่านได้มีโอกาสเป็นครูเขาแล้วจะค่อย ๆ สอนจะไม่ทุบ ไม่ตีใคร และเมื่อท่านได้มีโอกาสกราบเรียนให้ครูบาก๋าทราบ ครูบาก๋าก็เมตตาสั่งสอนว่า เณรน้อยให้อดทนไว้ที่ถูกกลั่นแกล้งเช่นนี้ก็เพราะเป็นเวรกรรมที่เคยทำไว้ในอดีต ถ้าผูกเวรกันแล้วก็จะไม่มีวันพ้นทุกข์ไปได้ กรรมใดใครก่อกรรมนั้นย่อมตามสนอง เณรน้อยควรรู้จักการให้อภัยเสียแต่บัดนี้ ต่อไปภายหน้าเณรน้อยก็จะสบาย

ในระยะต่อมาหลวงพ่อได้มีโอกาสใกล้ชิดกับครูบาก๋าและช่วยปรนนิบัติท่าน ซึ่งสร้างความเกลียดชังแก่ผู้ริษยามากขึ้น เมื่อท่านห่างจากครูบาอาจารย์เมื่อไหร่ต้องถูกรังแกต่าง ๆ นานา ติดตามครูบาอาจารย์อย่างไม่มีความสุข สุขเมื่อครูบาอาจารย์สั่งสอน เมื่อยามหลับนอนบางครั้งก็โดนเอาทรายกรอกปากบ้าง เอาไฟเผามือเผาเท้าบ้าง (ไฟเย็น) ไปฟ้องก็ไม่ได้ ถูกรุมตี ไปทางครูครูตี มาหาเพื่อนเพื่อนตี เวลาฉันข้าวก็ฉันได้ไม่มากเพราะถูกรังแก ระหว่างฉันอยู่ถูกพระเณรองค์โน้นบ้างองค์นี้บ้างหยิบเอาข้าวเอากับในสำรับไปกิน ท่านถูกกลั่นแกล้งทุกอย่างแต่ก็ด้วยขันติบารมีอย่างยิ่งของท่าน จึงสามารถฟันฝ่าอุปสรรคได้ตลอดมา ครั้งหนึ่งในขณะที่ท่านกำลังฉันข้าวอยู่พวกที่เป็นศัตรูกับท่านได้นำเอากระโถนของครูบาก๋าซึ่งท่านถ่มน้ำมูกน้ำลายเอาไว้มาวางรวมในสำรับกับข้าวที่ท่านฉันแล้วหัวเราะด้วยความภูมิใจ หลวงพ่อท่านฉันโดยไม่รู้สึกรังเกียจและคิดจะให้พวกเหล่านี้เห็นถึงความจงรักภักดีที่ท่านมีต่อครูบาอาจารย์ ท่านได้นำอาหารบ้างข้าวบ้างจิ้มลงไปในกระโถน แล้วหยิบขึ้นมาฉันอย่างปกติ ผู้ที่แกล้งท่านต่างอาเจียนไปตาม ๆ กันด้วยความรังเกียจ และโดยปกติแล้วหลวงพ่อมักจะดื่มน้ำล้างกระโถนของครูบาก๋าเป็นประจำ โดยการเทน้ำมูกน้ำลายทิ้งเสียก่อนครั้งหนึ่งจากนั้นเอาน้ำเปล่าเทผสมลงไปกับน้ำมูกน้ำลายที่ยังติดคราบกระโถนอยู่ ก่อนดื่มท่านอธิษฐานจิตขอให้เป็นผู้มีปัญญาเฉลียวฉลาดยิ่ง ๆ ขึ้นไป

อุปสมบท

เมื่อหลวงพ่ออายุ 20 ปี จึงได้อุปสมบทโดยมีครูบาพรหมจักรเป็นพระอุปัชฌาย์และออกเดินธุดงค์ไปบำเพ็ญสมณธรรมกับท่านเป็นเวลา 2 ปี หลวงพ่อท่านมีความเคารพในครูบาพรหมจักรเป็นอย่างมาก ท่านกล่าวเสมอว่าครูบาพรหมจักรเป็นพระผู้มีความบริสุทธิ์ด้วยกาย วาจา ใจ อันจะหาผู้เสมอเหมือนได้ยากนัก

หลวงพ่อได้มีโอกาสได้ร่วมการก่อสร้างกับครูบาศรีวิชัยหลายครั้ง และครั้งที่สำคัญก็คือการสร้างทางขึ้นดอยสุเทพ ขณะนั้นท่านอายุได้ 22 ปี ซึ่งหลวงพ่อเป็นกำลังอันสำคัญที่นำคณะศรัทธาดำเนินการก่อสร้างรองลงมาจากครูบาอภิชัยขาวปี ทางไหนที่ยากลำบากบุคคลอื่นไม่สามารถทำได้ หลวงพ่อท่านจะทำสำเร็จทุกครั้งไป ครูบาศรีวิชัยท่านเป็นผู้ที่มีบารมีสูงมาก มีปัญญาเหมือนดังพระมโหสถ คำพูดแต่ละคำล้วนแต่สร้างสรรค์ประโยชน์ ท่านไม่กินเนื้อสัตว์ตั้งแต่อายุ 3-4 ปี และเมตตาบารมีของท่านแผ่ไปทั่วแม้กระทั่งสัตว์ใหญ่น้อย ดังที่หลวงพ่อเคยเล่าให้ฟังว่าถ้าท่านย่างก้าวเข้าไปในวัดหรือสถานที่ใดแล้ว ยุงหรือมดง่ามจะไม่กัดใครทั้งสิ้น สรรพสัตว์ทุกชนิดเหมือนหนึ่งว่าเป็นพี่น้องร่วมกันหมด ไม่มีการรังแกซึ่งกันและกัน แต่ถ้าท่านออกจากไปความดุร้ายจะกลับมาเหมือนเดิม นับว่าเป็นสิ่งแปลกมหัศจรรย์อย่างหนึ่ง จะหาผู้อื่นเสมอเหมือนได้ยาก นอกจากนั้นท่านยังสามารถคำนวณการก่อสร้างทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นวัด สะพาน ถนน ฯลฯ ว่าจะสร้างเสร็จภายในกี่วัน ใช้งบประมาณในการก่อสร้างเท่าไหร่ การก่อสร้างทุกอย่างเหมือนดังเนรมิตสร้างได้รวดเร็วและสวยงาม อาทิเช่น วิหารครอบรอยพระพุทธบาทที่วัดพระพุทธบาทตากผ้า อ.ป่าซาง จ.ลำพูน ใช้เวลาก่อสร้างเพียง 1 เดือน ถ้าเป็นสมัยนี้คงไม่ต่ำกว่า 1 ปี วัดพระธาตุ 5 ดวงที่อยู่ใกล้กับวัดพระพุทธบาทห้วยต้ม อ.ลี้ จ.ลำพูน ใช้เวลาก่อสร้างเพียง 7 วันก็สำเร็จ

ถึงแม้ครูบาศรีวิชัยท่านจะมีเมตตาสูง แต่จะโปรดเฉพาะผู้ที่สมควรโปรดเท่านั้น บุคคลใดที่กระทำอนันตริยกรรมเป็นกรรมชั่วที่หนักมาก เช่น ฆ่าพ่อ ฆ่า

แม่ ตีพ่อ ตีแม่ ท่านจะไม่โปรดสงเคราะห์ ดังมีเรื่องเล่าว่าครั้งหนึ่งมีผู้คนนำข้าวของผลไม้มาถวายแด่ท่านเป็นจำนวนมาก ท่านพิจารณาดูแล้วใช้ไม้เท้าเขี่ยลูกมะพร้าวและพูดขึ้นว่า "อันนี้ของใครให้นำกลับไปให้พ่อแม่ที่บ้านกิน" ชายผู้เป็นเจ้าของได้รับทราบดังนั้นจึงนำมะพร้าวกลับบ้าน เมื่อถึงบ้านแล้วผ่ามะพร้าวออกดูปรากฏว่าน้ำมะพร้าวกลายเป็นสีเลือดไปหมด ชายผู้นี้ได้นำความมากราบเรียนให้ครูบาศรีวิชัยทราบและหาทางแก้ไข ท่านบอกว่าเป็นกรรมที่ทุบตีพ่อแม่ ส่วนการแก้ไขนั้นเป็นการยากเพราะได้กระทำไปแล้วต้องไปชดใช้กรรมในนรกอย่างแน่นอน ในไม่ช้าชายผู้นี้กลัดกลุ้มมากไม่รู้ว่าจะทำประการใดจึงได้ผูกคอตาย

การบิณฑบาตในตอนเช้าก็เช่นกัน ในวันหนึ่ง ๆ จะมีผู้คนทั้งไทยและกะเหรี่ยงนำโภชนาหารมาใส่บาตรอย่างมากมาย ครูบาศรีวิชัยท่านจะออกบิณฑบาตตั้งแต่ตี 4 กว่าจะใส่บาตรเสร็จก็ประมาณ 8 โมงเช้า พระเณรที่อยู่กับท่านมีจำนวนมากบางครั้งมีถึง 500 กว่ารูป ผู้ที่มีโอกาสมาในงานทำบุญตานใช้ตานแทน (ชำระหนี้เจ้ากรรมนายเวร) ที่วัดพระพุทธบาทห้วยต้มได้เห็นการทำบุญใส่บาตรของผู้ร่วมในพิธีมากเพียงไร ในสมัยครูบาศรีวิชัยเป็นเช่นนั้นทุกวัน สำหรับผู้ที่ทำอนันตริยกรรมแล้วครูบาศรีวิชัยท่านจะปิดฝาบาตร ไม่ยอมรับอาหารจากผู้นั้น และเมื่อเดินผ่านไปท่านจะเปิดฝาบาตรตามเดิม เคยเรียนถามหลวงพ่อว่าทำไมจึงไม่ทำอย่างครูบาศรีวิชัยท่านบ้าง หลวงพ่อท่านบอกว่าบารมีของหลวงพ่อยังไม่มากอย่างท่าน และอีกอย่างหนึ่งหลวงพ่ออยากให้ลูกศิษย์ทุกคนเป็นคนดี ถึงแม้หลวงพ่อเองจะทุกข์จะถูกผู้อื่นดูถูกอย่างไรหลวงพ่อทนได้

ขอให้ลูกศิษย์มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน รักใคร่ปรองดองกันเหมือนอย่างที่หลวงพ่อรักและเมตตาต่อลูก ๆ หลวงพ่อก็พอใจแล้ว

เมื่อหลวงพ่ออายุได้ 27 ปี ครูบาศรีวิชัยท่านได้มรณภาพที่วัดบ้านปาง และพรรษาต่อมาหลวงพ่อได้จำพรรษาอยู่ที่บ้านโฮ่ง ช่วยพระครูบาอภิชัยขาวปีสร้างถนน โรงเรียนและวัดอีกหลายวัดแวลา 5 พรรษา ต่อเมื่อท่านอายุได้ 33 ปี จึงมาจำพรรษาอยู่ที่วัดพระบาทห้วยต้มจนถึงปัจจุบันนี้

อยู่วัดพระพุทธบาทห้วยต้ม

เมื่อหลวงพ่อวงศ์ได้มาจำพรรษาอยู่ที่วัดพระพุทธบาทห้วยต้ม ท่านได้บุกเบิกปฏิสังขรณ์และก่อสร้างถาวรวัตถุหลายอย่าง เช่น วิหารครอบรอยพระพุทธบาท พระเจดีย์สำหรับบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ และพระพุทธรูปจำนวน 84,000 องค์ ภายในทำเป็นชั้นสูง 16 ชั้น พระบาทกบ โดยเฉพาะวิหารครอบรอยพระพุทธบาท ท่านก่อสร้างมาแล้วเป็นเวลา 34 ปี ทั้งนี้เนื่องมาจากท่านมีภารกิจในการก่อสร้างและบูรณะปฏิสังขรณ์วัดอื่น ๆ ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงอีกด้วย ไม่ได้ทำเฉพาะวัดของท่านเท่านั้น ระหว่างปีพ.ศ. 2526-2529 ท่านได้สร้างพระประธานถวายวัดต่าง ๆ ที่ขอมา เมื่อท่านพิจารณาเห็นสมควรจะให้ประมาณ 20 องค์ ขนาดหน้าตักตั้งแต่ 89 นิ้วถึง 30 นิ้ว

เมื่อประมาณปีพ.ศ. 2514 พวกกะเหรี่ยงได้อพยพจากป่าเขามาพึ่งใบบุญอยู่กับหลวงพ่อเป็นจำนวนมาก ก่อนที่พวกเหล่านี้จะมาอยู่หมู่บ้านห้วยต้ม หลวงพ่อเคยไปโปรดเมตตาสงเคราะห์เป็นครั้งคราว สาเหตุที่โยกย้ายกันมาเนื่องจากการไปมาติดต่อลำบาก จะมาทำบุญกับหลวงพ่อต่อสักครั้งหนึ่งก็สิ้นเปลืองเงินทองและเสียเวลามาก บางพวกทางราชการได้สร้างเขื่อนภูมิพลที่จังหวัดตากขึ้นทำให้ไม่มีที่ทำกิน การอพยพมาอยู่ในระยะแรกมีความลำบากมาก เพราะพื้นที่บางส่วนเป็นหินศิลาแลงและแห้งแล้ง อีกประการหนึ่งกะเหรี่ยงเหล่านี้ส่วนใหญ่เคยสูบฝิ่นกินเนื้อสัตว์มาก่อน ผู้ที่จะมาอยู่หลวงพ่อท่านให้ตั้งสัตย์ว่าต้องเลิกสูบฝิ่นและเลิกกินเนื้อสัตว์ทุกคน เพราะสถานที่แห่งนี้ตามตำนานในอดีต

พระพุทธบาทไว้ด้วย จึงถือเป็นประเพณีตั้งแต่นั้นสืบมา ผู้ที่ไม่เชื่อฟังมักอยู่อย่างไม่เป็นสุขมีเรื่องทุกข์ร้อนใจและเจ็บป่วยอยู่เสมอ กะเหรี่ยงบางคนไม่สามารถทนอยู่ได้ต้องอพยพกลับไปอยู่ถิ่นเดิม พวกที่ทนอยู่ได้ก็ตั้งหน้าทำความดี ทำบุญให้ทานรักษาศีลภาวนา มีความขยันขันแข็งต่อสู้อุปสรรคอันแห้งแล้งของธรรมชาติ มีชีวิตอยู่อย่างง่าย ๆ ไปวันหนึ่ง ๆ หลวงพ่อเล่าให้ฟังว่าก่อนที่พวกกะเหรี่ยงจะมาอยู่ พวกอื่นจะเข้ามาอยู่ทำไร่ไถนาไม่ได้ต้องมีอันเป็นไปเกือบทุกราย น้ำที่เคยแห้งแล้งก็มีเพิ่มขึ้นมาเรื่อย ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณธรรมความดีที่พวกเขาได้พยายามสร้างสรรค์นั่นเอง

ถึงแม้กะเหรี่ยงพวกนี้ทำไร่นาได้น้อยจนแทบจะไม่พอกินก็ตาม เมื่อเขาได้ผลิตผลซึ่งหามาได้ ผู้ที่พวกเขานำมาถวายให้เป็นอันดับแรกก็คือหลวงพ่อวงศ์เพื่อให้ได้รับผลบุญกุศลไว้กินไว้ใช้ในภายภาคหน้าและประโยชน์สุขในปัจจุบันเสียก่อน แล้วจึงนำส่วนที่เหลือมากินเพื่อเลี้ยงตนและครอบครัวและขายต่อไป อาชีพอย่างหนึ่งก็คือการขุดศิลาแลงขายนับว่าต้องใช้ความอุตสาหะพยายามมาก เพราะเครื่องมือที่ใช้มีแต่เพียงมีดสำหรับขุดเพียงอย่างเดียว และต้องตบแต่งศิลาแลงที่เป็นแผ่นใหญ่ให้ได้ตามขนาดต้องการ ผู้ที่มีความขยันจริง ๆ จะขุดหินศิลา

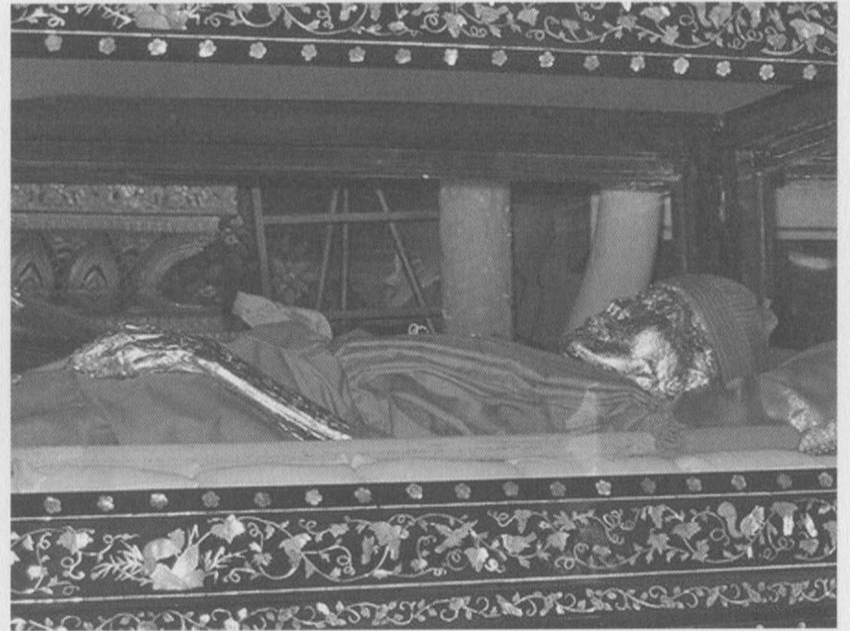

แลงได้โดยเฉลี่ยวันละประมาณ 30 บาทต่อวัน (10 ก้อน) คือต้องทำงานตั้งแต่เช้าจนกระทั่งค่ำ สำหรับศิลาแลงที่จะขายให้วัดก็ลดให้อีกราคาหนึ่ง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือกินส่วนหนึ่ง ทำบุญส่วนหนึ่ง และเป็นค่าภาษีอีกส่วนหนึ่ง

ทุกเช้ากะเหรี่ยงเกือบทุกหลังคาเรือนจะนำอาหารมาถวายที่วัดเป็นประจำ การบาตรที่นี่ไม่เหมือนที่อื่น เนื่องจากพระภิกษุจะออกรับบิณฑบาตในวัด โดยนั่งเป็นแถวเรียงยาวนับตั้งแต่ผู้อาวุโสสูงสุดคือหลวงพ่อวงศ์และไล่ลงมาตามลำดับ การใส่บาตรจะให้ผู้ชายใส่ก่อนแล้วตามด้วยผู้หญิง อาหารที่จะใส่ในบาตรมีเพียงข้าวเหนียวอย่างเดียว สำหรับข้าวเจ้าและกับข้าวจะใส่แยกไว้ถวายต่างหากภายหลัง นอกจากนั้นยังมีการถวายน้ำซึ่งนำมาจากบ้านใส่ลงในคนโทที่ตั้งเรียงไว้ แล้วนำน้ำนี้ไปถวายเพื่อให้พระภิกษุที่ออกบิณฑบาตกรวดน้ำอีกครั้งหนึ่ง

ทุกวันในตอนเย็นพวกกะเหรี่ยงบางส่วนจะมาฟังพระสวดมนต์ทำวัตรเย็นและกราบไหว้บูชาพระธาตุเจดีย์เสมอ การถือศีลนั้นพวกเขาถือเป็นชีวิตจิตใจอยู่แล้ว ส่วนการภาวนาจะกระทำทุกเช้าก่อนออกไปทำงานและตอนเย็นก่อนนอน โดยใช้วิธีตกลูกประคำ นึกถึงคุณของพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ โดยภาวนาว่า พุทโธ ธัมโม สังโฆ และพิจารณายอดของวิปัสสนาคือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

ก่อนวันพระ 1 วัน ก่อนสวดมนต์ทำวัตรเย็น พวกกะเหรี่ยงจะพากันมารับศีล 5 ที่วัดกับพระภิกษุแล้วพากันไปสวดมนต์ที่วิหารครอบรอยพระพุทธบาท สำหรับในวันพระจะมีคนมาทำบุญกันมากเป็นพิเศษ เพราะวันนี้พวกกะเหรี่ยงถือว่าเป็นวันสำคัญ ต้องหยุดทำงานและมาช่วยบำเพ็ญประโยชน์ให้กับวัด เช่น กวาดถูลานวัด พื้นวัด ขนหินดินทรายถมที่ให้วัด หลังจากฉันเพลจะมีการทำบุญอีกครั้งหนึ่ง แล้วพวกกะเหรี่ยงจะนำขันน้ำส้มป่อยไปประพรมสถานที่สำคัญ เช่น รอยพระพุทธบาท พระธาตุเจดีย์ พระบาทกบ แม้แต่ห้องน้ำของหลวงพ่อวงศ์ เพื่อให้เป็นสิริมงคลแก่ตน ส่วนในตอนกลางคืนจะมีการฟังเทศน์ตั้งแต่เวลาประมาณสองทุ่มครึ่งถึงประมาณ 5 ทุ่ม สำหรับการเทศน์เป็นภาษาลานนา ผู้ฟังส่วนใหญ่ฟังกันไม่รู้เรื่องแต่ถือว่าเป็นการฟังเพื่อเอาบุญพวกเขาก็ยินดีกระทำกัน

หลวงพ่อท่านเมตตาสั่งสอนให้ลูกศิษย์ทุก ๆ คน ยึดมั่นอยู่ในความดีมีความรักใคร่สามัคคีซึ่งกันและกัน ยึดมั่นในอมตนิพพานเป็นแดนสุดท้าย และเมื่อท่านได้อ่านประวัติและปฏิปทาบางอย่างของหลวงพ่อแล้ว สิ่งใดดีก็ให้นำไปปฏิบัติเพื่อเป็นคุณประโยชน์สำหรับตนเถิด ขอยกคำสุภาษิตโบราณซึ่งหลวงพ่อท่านเมตตาสั่งสอนให้ถือเป็นคติเตือนใจเสมอว่า

"คุณอันใดดีให้หมั่นสร้าง
อย่าได้อ้างแดนภายหลัง
ความทุกข์เที่ยงมาทันไม่ร้าง
ใครช่างสร้างจักเป็นบุญแล"

คัดย่อมาจากหนังสือ ธรรมปกิณะ เล่ม 1 บางส่วน

รายชื่อผู้บริจาคเพื่อจัดพิมพ์หนังสือ

1. คุณมีนา อมรพัฒนกุล
2. คุณกิตติ อมรพัฒนกุล
3. คุณสิริพร เล็กวิชัย
4. คุณสมพงษ์และวัชรีย์ เล็กวิชัย
5. คุณเดช เล็กวิชัย และครอบครัว
6. คุณสุพร บัณฑิตานุสรณ์ และครอบครัว
7. คุณอุไรวรรณ เดชกิจวิกรม และครอบครัว

หลวงปู่พระครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนา